

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра цивільно-правових дисциплін

СИЛАБУС
обов'язкової навчальної дисципліни
ОСНОВИ ТРУДОВОГО ПРАВА ТА
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

рівень вищої освіти бакалавр

галузь знань 10 Природничі науки

спеціальність 103 Науки про Землю

освітньо-професійна програма Гідрологія

Силабус навчальної дисципліни «Основи трудового права та підприємницької діяльності» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань 10 Природничі науки, спеціальності 103 Науки про Землю, за освітньою програмою Гідрологія

Розробник: Вознюк Наталія Іванівна старший викладач кафедри цивільно-правових дисциплін

Силабус навчальної дисципліни затверджений на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін

протокол № 1 від 9 09 2021 р.

Завідувач кафедри
цивільно-правових дисциплін
д.ю.н., професор _____ (Духневич А. В.)

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	10 – Природничі науки, 103 Науки про Землю, Гідрологія, Бакалавр	Обов'язкова
Кількість годин/кредитів 90/3		Рік навчання – 3
ІНДЗ: <u>немає</u>		Семестр – 5-ий
		Лекції – 20 год.
		Практичні (семінар.) – 22 год.
		Самостійна робота – 42 год.
		Консультації – 6 год.
		Форма контролю: залік

II. Інформація про викладача

Вознюк Наталія Іванівна

Старший викладач кафедри цивільно-правових дисциплін

Контактна інформація: 0509337054; Voznjuk.Natalia@vnu.edu.ua

Дистанційний курс на платформі MOODLE. Рекомендовано науково-методичною радою університету до використання у навчальному процесі. Протокол № 6 від 17.02.2021 р.
URL: <http://194.44.187.60/moodle/course/view.php?id=872>

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис дисципліни

3.1. Анотація курсу

Навчальна дисципліна «Основи трудового права та підприємницької діяльності» належить до переліку нормативних дисциплін циклу загальної підготовки бакалавра. Вона являє собою систему взаємоузгоджених елементів навчального процесу, які зорієнтовані на ознайомлення здобувачів зі змістом основних нормативних актів трудового права та у сфері підприємницької діяльності; на формування умінь та навичок самостійного вирішення проблем, що виникають на практиці.

Після завершення вивчення дисципліни «Основи трудового права та підприємницької діяльності» здобувачі знають основні положення Конституції України, Кодексу законів про працю України, Господарського кодексу України, Цивільного кодексу України, окремих законів у сфері трудового права та підприємницької діяльності, орієнтуються у системі підзаконних нормативних актів, судовій практиці, вміють вільно оперувати основними категоріями, використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних, застосовувати набуті знання у конкретних правових ситуаціях та складати окремі документи.

3.2. Пререквізити

Загальні та фахові знання, отримані під час навчання на першому та другому курсах.

3.3. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: забезпечення набуття здобувачами знань з актуальної проблематики трудового права та підприємницької діяльності, формування навичок застосування правових норм та самостійної роботи з оновлення знань у вказаних сферах.

Завдання навчальної дисципліни:

набуття здобувачами загальнотеоретичних і практичних знань та умінь з трудового права та підприємницької діяльності;

формування базових умінь та навичок щодо самостійного розв'язання практичних проблем у сфері трудового права та підприємницької діяльності, правильного застосування норм права;

формування умінь та навичок вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних у сфері трудового права та підприємницької діяльності.

4. Результати навчання (Компетентності)

До кінця навчання здобувачі оволодіють такими компетентностями

Інтегральна

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності предметної області наук про Землю або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій і методів дослідження природних та антропогенних об'єктів та процесів із використанням комплексу міждисциплінарних даних та за умови недостатності інформації.

Загальні

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

ЗК11. Прагнення до збереження навколишнього природного середовища.

ЗК12. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі повинні:

знати:

ключові положення теорії трудового права та теоретико-методологічні основи вивчення підприємницької діяльності;

чинне трудове законодавство та законодавство у сфері підприємницької діяльності;

особливості різних організаційно-правових форм і видів підприємництва;

підстави та порядок застосування юридичної відповідальності за порушення чинного трудового законодавства та законодавства у сфері підприємницької діяльності;

способи захисту прав і законних інтересів суб'єктів трудових правовідносин та суб'єктів правовідносин у сфері підприємницької діяльності;

вміти:

використовувати у безпосередній діяльності та при подальшому вдосконаленні знань і вмінь теоретичні засади вказаних галузей права;

аналізувати юридичні факти, які є підставою виникнення, зміни та припинення трудових правовідносин та правовідносин у сфері підприємницької діяльності;

орієнтуватися в системі чинного трудового законодавства та законодавства у сфері підприємницької діяльності;

застосовувати набуті знання у конкретних правових ситуаціях та складати окремі документи у сфері трудового права та підприємницької діяльності.

3.5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / бали
Змістовий модуль 1. Основи трудового права України						
ТЕМА 1-2 . Трудовий договір: поняття, сторони, зміст, укладення, зміна умов, припинення	14	4	4	6	-	Т ДС 7
ТЕМА 3. Робочий час і час відпочинку. Оплата праці.	12	2	4	6	1	Т РЗ/К 7
ТЕМА 4. Охорона праці. Відповідальність у трудовому праві.	10	2	2	6	1	Т РЗ/К 3
ТЕМА 5. Порядок вирішення трудових спорів.	10	2	2	6	1	Т РЗ/К 3
Разом за 1 модулем	46	10	12	24	3	20
Змістовий модуль 2. Основи підприємницької діяльності						
ТЕМА 6. Поняття та види підприємницької діяльності.	10	2	2	4	1	Т РЗ/К 4
ТЕМА 7-8. Суб'єкти підприємницької діяльності: поняття, види, особливості правового статусу, утворення та припинення.	14	4	4	4	-	Т РЗ/К 8
ТЕМА 7. Договори та зобов'язання в підприємницькій діяльності.	10	2	2	4	1	Т РЗ/К ДС 4
ТЕМА 7. Захист прав суб'єктів підприємницької діяльності та їх юридична відповідальність.	10	2	2	6	1	Т РЗ/К 4
Разом за 2 модулем	44	10	10	18	3	20
ВСЬОГО поточне оцінювання						40
Модульна контрольна робота № 1						Т 30
Модульна контрольна робота № 2						Т 30
Всього годин	90	20	22	42	6	100

Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота є складовою частиною навчального процесу, від якої значною мірою залежить розвиток юридичного мислення, засвоєння навчального матеріалу, формування правової культури.

Навчальний матеріал курсу «Основи трудового права та підприємницької діяльності», передбачений для засвоєння здобувачами в процесі самостійної роботи, вноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних навчальних занять.

Під час організації навчальної самостійної роботи викладач ставить перед здобувачами цілі, пов'язані з необхідністю засвоєння навчального матеріалу, і пропонує їм самостійно, тобто без безпосередньої його участі, досягнути цих цілей. Залежно від задуму він визначає час здійснення самостійної роботи в процесі навчальних занять, узгоджує її з іншими видами навчальної діяльності, пропонує конкретні завдання, проводить інструктаж щодо їх виконання, з'ясовує повноту, глибину та обсяг обов'язкового виконання завдань, здійснює допоміжні заходи з опосередкованого управління діяльністю здобувачів і діагностики якості самостійної роботи (консультації, спостереження, співбесіди тощо).

Види самостійної роботи:

- а) самостійна робота під час аудиторних занять;
- б) позааудиторна самостійна робота;
- в) самостійна робота під контролем викладача - індивідуальні заняття з викладачем, у тому числі із використанням ресурсів дистанційного курсу.

Форми самостійної роботи здобувачів з навчальної дисципліни «Основи трудового права та підприємницької діяльності», у тому числі з використанням ресурсів дистанційного курсу:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу;
- вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання;
- виконання домашніх завдань;
- підготовка до практичних занять;
- підготовка до різних форм поточного контролю;
- систематизація вивченого матеріалу дисципліни перед написанням модульної контрольної роботи;
- підготовка реферативної доповіді;
- аналіз конкретних ситуацій у задачах;
- пошук (підбір) джерел для підготовки презентацій за заданою тематикою.

Вимоги до знань та умінь

Здобувачі повинні знати та вміти використовувати у безпосередній діяльності та при подальшому вдосконаленні знань і умінь у сфері трудового права та підприємницької діяльності теоретичні засади вказаних галузей права.

Здобувачі повинні володіти знаннями щодо системи нормативно-правових актів, які регулюють суспільні відносини у вказаній сфері, володіти навичками по подальшому проведенню самоосвіти для забезпечення актуального стану знань у вказаній сфері.

У здобувачів повинні бути сформовані навички щодо застосування норм права шляхом безпосередньої правозастосовчої діяльності та складення окремих правових документів. Вирішуючи практичні завдання (казуси), потрібно давати повні і обґрунтовані як нормативно, так і логічно відповіді на поставлені питання.

Розкриваючи теоретичні питання, здобувачі повинні прагнути до максимально повного і чіткого викладу всіх проблем, що досліджуються.

Аналізуючи зміст правових норм, здобувачі мають в обов'язковому порядку давати точні і конкретні посилання на відповідні нормативно-правові акти. При цьому здобувач повинен звертатися безпосередньо до тексту нормативних актів, а не викладати їх зміст за навчальною, довідковою чи популярною літературою.

Методи та засоби діагностики успішності здійснення самостійної роботи здобувачами

Діагностика успішності навчання – це з’ясування умов і обставин, у яких протікає процес навчання; отримання чіткого уявлення про причини, які сприяють чи перешкоджають досягненню поставлених завдань.

Основними методами та засобами діагностики успішності навчання при вивченні дисципліни «Основи трудового права та підприємницької діяльності» є:

- усне опитування на практичних заняттях;
- участь у дискусіях;
- виконання письмових робіт: творчих завдань, задач, тестів, рефератів, тез доповідей, самостійних, контрольних робіт;
- індивідуальні бесіди зі здобувачами з метою аналізу рівня засвоєння матеріалу, який виноситься на самостійне опрацювання;
- залік.

Завдання та матеріали для самостійної роботи та ІНДЗ розміщено:

- на дистанційному курсі на платформі MOODLE. URL: <http://194.44.187.60/moodle/course/view.php?id=872>
- у навчально-методичних виданнях:
  - Вознюк Н. І. Підприємницьке право : методичні рекомендації для організації самостійної роботи студентів. Луцьк, 2016. 45 с.
  - Вознюк Н. І. Господарське і трудове право : методичні рекомендації для організації самостійної роботи студентів географічного факультету. Луцьк, 2016. 45 с.;
  - Вознюк Н. І. Господарське і трудове право: методичні рекомендації до практичних занять для студентів географічного факультету. Луцьк, 2020. 74 с.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента

Головною умовою успішного виконання завдань навчальної дисципліни та оволодіння визначеними компетентностями є систематична робота здобувачів. Використання інтерактивних методів навчання вимагає присутності здобувачів на парах та не передбачає обов’язкової наявності конспектів.

Комунікація

Основні платформи для комунікації::

- 1) Moodle (новинний форум, система приватних повідомлень, коментарі до завдань);
- 2) вайбер-спільнота, яка створюється викладачем та працює протягом навчального семестру.

Індивідуальна консультація може бути надана здобувачу у телефонному режимі, у формі відповіді на письмовий запит, надісланий на електронну пошту або вайбер викладача.

Політика щодо академічної доброчесності

Вимоги до академічної доброчесності визначаються «Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників ВНУ ім. Лесі Українки», що розміщується на сайті університету за посиланням: <https://ed.vnu.edu.ua/71-2/%d0%bd%d0%be%d1%80%d0%bc%d0%b0%d1%82%d0%b8%d0%b2%d0%bd%d1%96-%d0%b4%d0%be%d0%ba%d1%83%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d1%82%d0%b8-%d0%b2%d0%bd%d1%83-%d1%96%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d1%96-%d0%bb%d0%b5%d1%81%d1%96-%d1%83>

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Роботи, у яких виявлено плагіат, так само як і однакові роботи різних здобувачів, не оцінюються. Перекладання – заборонене. У разі, якщо здобувач не впевнений чи дотримався він правил академічної доброчесності, він може проконсультуватись із викладачем. Цитування нормативно-правових актів, судової практики під час вирішення задач плагіатом не вважається.

Використання гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (робота з нормативно-правовими актами, відкритими базами даних, юридичними чат ботами тощо). Під час виконання робіт, які віднесені до підсумкового контролю (модульні контрольні роботи, залік) використання гаджетів заборонено.

Політика щодо дефлайнів та перекладання

У випадку відсутності здобувача на лекції, він повинен подати викладачу конспект навчального матеріалу, який був розглянутий на цьому занятті (теми і план лекцій зберігаються на кафедрі, а також розміщені на дистанційному курсі в Moodle).

У випадку відсутності здобувача на практичному занятті, він повинен до визначення підсумкової модульної оцінки здати викладачу (або на дистанційному курсі в Moodle): тези відповідей на питання, які виносились на розгляд на практичному занятті (або, за вибором здобувача, дати відповіді на питання в усній формі); виконані письмово задачі і додаткові завдання по темі (дистанційний курс у Moodle).

Ліквідація заборгованості повинна бути здійснена у позааудиторний час до початку підсумкового контролю з наступного модуля.

Здобувачам дозволяється перекласти окремі теми (не більше 30 % від загальної кількості практичних занять) з метою підвищення поточної оцінки.

Кінцевий термін перекладання та ліквідації заборгованості обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії.

Критерії оцінювання

Поточний контроль за вивченням курсу здійснюється на практичних заняттях, шляхом їх проведення за різними формами (євристична бесіда, дискусія, рольова гра, презентація, мозковий штурм, проєкт, батл тощо).

Здобувач може одержати до 10 додаткових балів у межах поточного оцінювання (40 балів) за участь у наукових конференціях, круглих столах, наукові публікації за науковим напрямом навчальної дисципліни.

Поточна семестрова оцінка визначається в балах як сума підсумкових модульних оцінок, отриманих за засвоєння всіх модулів.

Якщо поточна семестрова оцінка становить не менше 60 балів, то, вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з навчальної дисципліни. У разі отримання менше 60 балів або за бажання підвищити рейтинг, здобувач складає залік. При цьому бали, набрані за результатами підсумкового оцінювання протягом семестру, анулюються.

Підсумкове оцінювання

Контрольна модульна оцінка визначається в балах за результатами контролю з модуля.

Перший змістовий підсумковий модуль проводиться у формі тестів на дистанційному курсі на платформі Moodle.

Другий змістовий підсумковий модуль проводиться у формі тестів на дистанційному курсі на платформі Moodle.

Критерії оцінки знань:

усні відповіді: повнота та глибина розкриття питання; логіка викладення навчального матеріалу; культура мовлення та коректне застосування юридичної термінології; переконливість у судженнях здобувача, вміння формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми, давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) у сфері трудового права та підприємницької діяльності з достатньою обґрунтованістю, оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи проблему; вміння застосовувати набуті знання у правових ситуаціях.

письмові завдання (дистанційний курс на платформі Moodle): повнота та глибина розкриття питання; правильність відповідей; цілісність, системність, логічна послідовність викладення; акуратність в оформленні роботи; вміння використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин; вміння застосовувати набуті знання у правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані висновки.

V. Підсумковий контроль

Формою контролю є залік, який проводиться у формі тестів на дистанційному курсі у MOODLE.

Приклади тестів розміщено на дистанційному курсі на платформі MOODLE.
URL: <http://194.44.187.60/moodle/course/view.php?id=872>

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	Для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

ЛІТЕРАТУРА ОСНОВНА

1. Актуальні проблеми господарського права (Особлива частина). Київ: Видавництво Ліра-К, 2018. 672 с.
2. Актуальні проблеми теорії трудового права та права соціального забезпечення : монографія ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України Г. І. Чанишевої ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.» Одеса : Фенікс, 2015. 328 с.
3. Болотіна Н. Б. Трудове право України: Підручник. Київ: Знання, 2008. 860 с.
4. Вінник О. М. Господарське право: Навчальний посібник. Київ: Правова єдність, 2009. 766 с. URL: http://www.big-lib.com/book/42_Gospodarske_pravo
5. Вінник О.М. Господарське право: курс лекцій (загальна частина). Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. 240 с.
6. Вознюк Н. І. Господарське і трудове право : методичні рекомендації для організації самостійної роботи студентів географічного факультету спеціальності 7.08010103 «Землеустрій та кадастр». Луцьк, 2016. 45 с.
7. Вознюк Н. І. Господарське і трудове право: методичні рекомендації до практичних занять для студентів географічного факультету. Луцьк, 2020. 74 с.
8. Вознюк Н. І. Підприємницьке право : методичні рекомендації для організації самостійної роботи студентів. Луцьк, 2016. 45 с.

9. Гетьманцева Н. Д., Козуб І. Г. Трудове право України (Особлива частина) [Текст] : навч. посіб. ; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці : Рута, 2014. 503 с.
10. Господарське право України : підручник : у 2 ч. / [Андрєєва О. Б., Жорнокуй Ю. М., Гетманець О. П. та ін.]. Харків : Харк. нац. ун-т внутр. справ, 2014. Ч. 1. 340 с.
11. Господарське право. Особлива частина: підручник / М. С. Долинська, Г. В. Смолин, О. А. Туркот, Л. В. Хомко, Б. М. Гамалюк; за ред. Г. В. Смолина. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 536 с. URL: http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/2777/3/GospodPravo_25-02-20.pdf
12. Дудник Л. М. Господарське право: курс лекцій (у таблицях і схемах) : навч.-наоч. посіб. / Дудник Л. М. ; Укр. держ. ун-т фінансів та міжнар. торгівлі. Київ : Геопринт, 2014. 147 с.
13. Задихайло Д. В. Господарське право. URL: <http://westudents.com.ua/knigi/407-gospodarske-pravo-zadihaylo-dv.html>
14. Іншин М. І., Щербина В. І. Трудове право України : підручник. Харків : Діса плюс, 2014. 499 с.
15. Каркачова А. В. Трудове право : конспект лекцій. ; Донец. держ. ун-т упр. Донецьк : Тенопак, 2012. 187 с.
16. Комарницький В. І. Трудове право України : практикум : [навч. посіб.] ; за ред. канд. юрид. наук, доц. В. І. Комарницького ; ПВНЗ «Буковин. ун-т». Чернівці : Місто, 2015. 167 с.
17. Корнєєв Ю. В. Підприємницьке право України. Київ: Центр навчальної літератури, 2018. 120 с.
18. Лебідь В. І. Господарське право : навч. посіб. / В. І. Лебідь, Н. О. Можаровська, Л. Л. Нескороджена ; Нац. акад. внутр. справ. Вид. 2-ге, допов. і перероб. Київ : Правова єдність : Алерта, 2014. 414 с.
19. Мельник К. Ю. Трудове право України : підручник ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : Діса плюс, 2014. 479 с.
20. Мілаш В. С. Господарське право : навч. посіб. для підгот. до іспитів. Харків : Право, 2017. 328 с.
21. Основи підприємницького права України (Загальна частина) : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2015. 219 с.
22. Остапенко Л. О., Паньонко І. М., Дембіцька С. Л. Трудове право : навч.-метод. посіб. ; Нац. ун-т «Львів. Політехніка». Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2013. 154 с.
23. Павлів-Самоїл Н. П., Адам В. М. , Годяк А. І. Трудове право (поняття, схеми, таблиці) : навч. посіб. ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. Л. : ЛьвДУВС, 2013. 171 с.
24. Підприємницьке право в схемах: загальна частина : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. ; за заг. ред. С. І. Бевз ; Київ. ун-т права Нац. акад. наук України. К. : Фірма «Гранмна», 2012. 292 с.
25. Смолин Г. В. Господарське право України. Особлива частина : підручник. Львів : ЛьвДУВС, 2014. 591 с.
26. Сущук-Слюсаренко З. І. Господарське право : навч. посіб. / З. І. Сущук-Слюсаренко. Київ, 2013. 215 с.
27. Трудове право України : академ. курс : підруч. для студ. вищ. навч. закл. [Пилипенко П. Д. та ін.]; за ред. д-ра юрид. наук, проф. П. Д. Пилипенка ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Київ: Ін Юре, 2014. 548 с.
28. Трудове право України : підруч. для студентів юрид. спец. вищ. навч. закл. / С. М. Прилипко та ін. Харків : Право, 2014. 757 с.

29. Трудове право України : підручник / За загальною редакцією М.І. Іншина, В.Л. Костюка, В.П. Мельника. Вид. 2-ге, перероб. і доп. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 472 с.
30. Трудове право України : підручник. За заг. ред. М. І. Іншина, В. Л. Костюка Київ: Видавництво Юрінком Інтер, 2018. 600 с.
31. Трудове право України: Підручник /За заг. ред. Н. М. Хуторян. К.: А.С.К., 2004. 608 с.
32. Трудове право України: Підручник /За ред. Н. І. Болотіної, Г. І. Чанишевої. Київ: Знання, 2000. 560 с.
33. Трудові спори: Навч. посіб. /За заг. Ред. В. П. Пастухова. К.: Магістр-XXI ст., 2005. 272 с.
34. Щербина В. С. Господарське право : підручник. 6-те вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2013. 640 с.
35. Ямкова І. М. Господарське право : курс лекцій для студентів неюрид. спец. Київ: Талком, 2015. 79 с.

ЗАКОНОДАВСТВО

Змістовий модуль № 1.

Основне

1. Конституція України. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/%D0%BA%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81%20%D0%B7%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%96%D0%B2%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%8E>

Додаткове

1. Про відпустки: Закон України від 15 листопада 1996 року № 504/96-ВР *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 2. Ст. 4.
2. Про зайнятість населення: Закон України від 5 липня 2012 року № 5067-VI *Офіційний вісник України*. 2012. № 63. Ст. 2565.
3. Про колективні договори і угоди: Закон України від 1 липня 1993 р. № 3356-XII *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 36. С. 361.
4. Про оплату праці: Закон України від 24 березня 1995 року № 108/95-ВР *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 17. Ст. 121.
5. Про охорону праці: Закон України від 14 жовтня 1992 р. № 2694-XII *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 49. Ст. 668.
6. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів): Закон України від 3 березня 1998 р. № 137/98-ВР *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 34. Ст. 227.
7. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон України від 15 вересня 1999 р. № 1045-XIV *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 45. Ст. 397.
8. Список сезонних робіт і сезонних галузей: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 28 березня 1997 р. № 278. *Офіційний вісник України*. 1997. № 14. Стор. 18
9. Положення про порядок укладання контрактів при прийнятті (найманні) на роботу працівників: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 19 березня 1994 р. № 170. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/170-94-%D0%BF>
10. Про трудові книжки працівників. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 квітня 1993 р. № 301. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/301-93-%D0%BF>
11. Положення про умови роботи за сумісництвом працівників державних підприємств, установ і організацій. Затверджено наказом Міністерства праці України,

Міністерства юстиції України, Міністерства фінансів України від 28 червня 1993 р. № 43.
URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0076-93>

12. Про умови праці робітників і службовців, зайнятих на сезонних роботах: Указ Президії Верховної Ради СРСР від 24.09.1974 р. № 310-09 URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0310400-74>

13. Про умови праці тимчасових робітників і службовців: указ Президії Верховної Ради СРСР № 311-09 від 24.09.1974 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0311400-74>

14. Типові правила внутрішнього трудового розпорядку для робітників і службовців підприємств, установ і організацій, затверджені Постановою Державного комітету СРСР з праці та соціальних питань за погодженням з ВЦРПС від 20 липня 1984 року № 213 URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0213400-84>

Постанови Пленуму Верховного Суду України

1. Про практику застосування судами законодавства про оплату праці. Постанова Пленуму Верховного суду України № 13 від 24 грудня 1999 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0013700-99>

2. Про практику розгляду судами трудових спорів: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 6 листопада 1992 р. № 9. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0009700-92>

3. Про судову практику в справах про відшкодування шкоди, заподіяної підприємствам, установам, організаціям їх працівниками : Постанова Пленуму Верховного Суду України № 14 від 29.12.92 URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/ru/v0014700-92>

ЗАКОНОДАВСТВО

Змістовий модуль № 2

Основне

1. Конституція України. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. №30. Ст.141.

2. Господарський Кодекс України від 16.01.2003 р. *Офіційний вісник України*. 2003. № 11 Ст. 462.

3. Цивільний кодекс України від 16.01.03р. *Офіційний вісник України*. 2003. № 11. Ст. 461.

Додаткове

4. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 13-14, № 15-16, № 17. Ст.112

5. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 року № 1798-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 6. Ст. 56.

6. Кодекс України з процедур банкрутства від 18 жовтня 2018 року № 2597-VIII *Відомості Верховної Ради України*. 2019. № 19. Ст.74.

7. Про акціонерні товариства: Закон України від 17 вересня 2008 р. № 514-V *Відомості Верховної Ради України*. 2008. № 50-51. Ст. 384.

8. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України від 6 лютого 2018 року № 2275-VIII *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 13. Ст.69.

9. Про Антимонопольний комітет України: Закон України від 26.11.93 № 3659-XII *Відомості Верховної Ради України*. 1993. №50. Ст. 472.

10. Про господарські товариства: Закон України від 19 вересня 1991 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 49. Ст. 682 (окремі положення, відповідно до ЗУ № 2275-VIII).

11. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України від 15 травня 2003 р. № 755-IV *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 31-32. Ст. 263.
12. Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон: Закон України від 13 жовтня 1992 р. № 2673-XII *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 50. Ст. 676.
13. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 07.06.96р. № 236/96-ВР *Відомості Верховної Ради України*. 1996. №36. Ст. 164.
14. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11.01.2001р. № 2210-III *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 12. Ст. 64.
15. Про захист прав споживачів: Закон України від 12 травня 1991 року № 1023-XII *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 30. Ст. 379.
16. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16 квітня 1991 р. № 959-XII *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 29. Ст. 377.
17. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18 вересня 1991 р. № 1560-XII *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 47. Ст. 646.
18. Про колективне сільськогосподарське підприємство: Закон України від 14.02.1992 № 2114-XII *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 20. Ст. 272.
19. Про кооперацію: Закон України від 10.07.2003 № 1087-IV *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 5. Ст. 35.
20. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015 № 222-VIII *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 23. Ст. 158.
21. Про природні монополії: Закон України від 20.04.2000р. № 1682-III *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 30. Ст. 238.
22. Про рекламу: Закон України від 03.07.1996р. № 270/96-ВР *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 39. Ст. 181.
23. Про фермерське господарство: Закон України від 19.06.2003 № 973-IV *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 45. Ст. 263.
24. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001 № 2664-III *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 1. Ст. 1.
25. Про цінні папери і фондовий ринок: Закон України від 23 лютого 2006 р. № 3480-IV *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 31. Ст. 268 .

ІНТЕРНЕТ РЕСУРСИ

- Інтернет-ресурси розміщені на дистанційному курсі «Окремі розділи трудового права та підприємницької діяльності» у MOODLE. URL: <http://194.44.187.60/moodle/course/view.php?id=872>
- Верховна Рада України. URL: <http://www.rada.gov.ua>
- Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
- Міністерство юстиції України. ЄДИНІ ТА ДЕРЖАВНІ РЕЄСТРИ. URL: <https://minjust.gov.ua/m/edini-ta-derjavni-reestri>